

ЯК НАШІ ПРЕДКИ СВЯТКУВАЛИ ВЕЛИКДЕНЬ

У системі православного світогляду свято Великодня, або Паски, тисячоліттями, починаючи з часів до нашої ери і донині, займало одне з найважливіших місць у системі Кола Року – календаря головних свят наших предків (Коляди), Програми для людства, яку щорічно надає у Мир Творець.

Програми, яка проходить щорічно усі етапи життя: народження, хрещення, затвердження у Праві, передачі у явний Мир, виконання людьми (у повному обсязі), аж до завершення дії такої, та її відходу.

Усе дійство починалось від Різдва Нового Кола Року (7 січня) та закінчувалося на Святвечір, коли Земля завершувала повний оберт навколо Сонця (6 січня).

Виходячи з цього для православних минулих часів Коло Року було зрозумілою послідовністю, порядком головних православних свят, які були чітко пов'язані з астрономічним рухом Землі навколо Сонця. У цьому русі визначальними і зрозумілими ставали головні ори-

білий хліб, який називають **паска** і варене та фарбоване яйце - **крашанка**. Хліб (паска) освячується Програмою Кола Року і той, хто його приймає, стає «причасним» до цієї програми.

Крашанка – є символ життя, яким є зародок жовтка. Споживаючи разом паску і крашанку-яйце, ми приймаємо у себе, для життя, Програму Кола Року, яка передається через посвячену паску.

Свічка воскова – символ земного життя, де сама свічка – це тіло людини; полум'я свічки – її Дух; світло від свічки – її Душа; повітря (кисень) – Дух Ірію (те, що

ва (ясен, ялівець, вишня), інколи й інших матеріалів.

Писались писанки під час Колядного Циклу, від Водохреща до Паски, саме тоді, коли у Праві йшло затвердження Програми Нового Кола Року. Завданням для писанки ставало збереження у хаті програми Кола Року і передачі її людям, бо писанки після обряду ставали світлими оберегами.

Писанки та крашанки люди дарували на знак добра, щиро бажаючи здоров'я, краси, сили, врожаю. Їх берегли для запобігання від стихійного лиха – грому, пожежі, для лікування різних хвороб, від переляку, наговору, качали по зелені і закопували в землю, даруючи ниви,

ентири для побудови Кола Року - сонячні рівнодення (а їх два у році) та сонцестояння (їх теж два).

Ці явища фіксувались найпростішими астрономічними вимірами, що їх виконували Святі Отці минулого, календарно ділячи рік на чотири частини (чверті), кожна з яких мала своє значення у Колі Року.

Так зимове сонцестояння, яке припадає на ніч з 21 на 22 грудня, є чітким орієнтиром для визначення дати відходу Старого Кола Року і дати народження Нового Кола Року. Дія відбувається через 16 днів після зимового сонцестояння і припадає на перехід дня з 6 січня на 7 січня наступного року (за григоріанським календарем).

Саме тому 6 січня, на Святвечір, ми працаємо зі старим Колом Року, а 7 січня, з ранку святкуємо Різдво Нового Кола року! Бо це є основою давнього православного календаря!

Усі чверті Кола Року творять, у його ході, рівні частини (рівносторонній хрест у колі), де кожна чверть визначає свої завдання та має послідовність православних свят.

Так перша чверть – це період народження Нового Кола Року (7 січня), земної Програми на рік, її хрещення та становлення, затвердження Творцем для Прави, передачі її у Яву, в Мир Землі, людям. Чверть завершується святом Благовіщення (7 квітня), коли Творець благословляє Програму Кола Року на дію в Яві.

Та особливо значимим для православних у цій чверті є свято **Великодня (Паски)**, коли Творець передає затверджену Ним Програму Нового Кола Року у мир Землі, своїм дітям, людям!

Саме тому цей день, Великий День, важливий для Миру (тобто Великдень)! Православні у цей час висловлюють щиру вдячність Творцю за опіку і продовження земного життя!

Назва свята, Паска, походить від слова «пас». Відомо, в пасовій передачі пасом передається енергія руху з відомого шків на ведений. Корінь «пас» присутній у словах - пасок, пасування, поліспасти і т. п.

В духовно-польовому плані в цей день починається передача енергії Прави Яві, передача енергії Програми Кола Року Небом Миру.

Таку подію відзначають тільки у **вихідний день (неділю)** одразу ж після весняного рівнодення (21 березня) і святкують **три** дні.

Слово «**піст**» означає – вхід (перехід) в Ірій Світлий Творця. Саме через це за давніх часів наші предки перебували очищеними в Благовіст Господній Великодній (свята Благовіщення, 7 квітня, за сонячним календарем потрапляє у період посту).

Важливим символом свята Великодня є особливий

У традиції нашого народу на другий день Великодня намагались відвідувати один одного, обмінюватись крашанками, змагались крашанками у їх міцності, вітали рідних зі святом укріплюючи родинні стосунки.

В цей день (діти до 12 років) ходили з поздоровленнями до рідних, повитух, знайомих, хресних батьків, приносили «**волочильне**» - калача і кілька писанок чи крашанок. Їм давали в заміні свої подарунки. Також цей день здавна називали **обливаним** понеділком.

Після третього дня Великодня починався 16-денний Піст, який готував людину до виконання завдань Кола Року і в період якого святкувалось **Благовіщення** – день благословління Кола Року Творцем у земному Мирі.

Саме усвідомлений духовний піст після Великодня вказував на **готовність** православних до виконання програми Нового Кола Року!

У кінці декілька слів про **писанки** – сакральні обереги з глибоким православним змістом.

Писанки виготовлялись з випаленої глини або дере-

щоб хліб був повний і не вилягав, підкладали під вулик бджолам, аби ті безконечно роїлися, під жолоб худобі (корові, коневі), щоб були здорові, під чотири кути хати, яку зводили перед Паскою.

Також писанки клали у труну померлим на Великдень. А у Навський Великдень приносили до могил померлих родичів, для швидшого повернення їх Душ у мир (реінкарнації).

З вище викладеного стає очевидним головне - у нинішній українській традиції святкування Великодня присутня значна частина давньої православної обрядовості, яка налічує десятки тисяч років!

Проте є те, що послаблює дію давніх православних обрядів та змінює значення таких. Саме з цієї причини відновлення давнього православного світогляду та обрядовості є справою надто потрібною та животворною!

Усіх православних вітаємо із Великоднем!

Стаття ТВО «Родовід» м. Рівне – по матеріалах з інтернету

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ЗАПРОШУЄ НА ЩОНЕДІЛЬНІ БЕЗКОШТОВНІ ЕКСКУРСІЇ

Рівненська ОУНБ з 1 квітня відновлює свою екскурсійну діяльність, та пропонує безкоштовні пішохідні екскурсії вулицями м. Рівне.

З настанням тепла Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека відновлює проведення пішохідних екскурсій вулицями міста. Вже з 1 квітня кожен охочий матиме змогу подорожувати крізь час та століття. Розширений діапазон екскурсійних маршрутів та нові відомості й факти про вже існуючі порадують поціновувачів минувшини.

Збір екскурсійної групи, як і раніше, щонеділі о 13:00 біля фонтану, що поруч з бібліотекою.

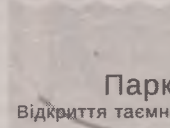
Більш детальну інформацію можна дізнатись на сайті бібліотеки libr.rv.ua, або ж на сторінках бібліотеки у мережах Фейсбук та Інстаграм.

Екскурсії вулицями міста

01.04

вул. Симона Петлюри
Провулки та будівлі, пам'ятні місця

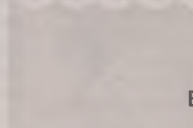
15.04

Парк Т. Г. Шевченка
Відкриття таємниць князівських володінь

22.04

вул. 16 липня
Георгій Косміаді і Рівне

29.04

вул. Михайла Драгоманова

Знайомі історичні постаті